

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefont 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

II. évfolyam.

94. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Csütörtök, április 24.

Nyomor

és létszámemelés.

Tegnap távirati rovatunk sajnálatosan erősíti meg az újabb véradó követeléséről szóló híreket. Mi több, a bécsi jelentés már azt a tényt is adja a meglepett világ tudtára, hogy a létszámemelést, még mielőtt a parlamentek azzal szemben állást foglalhattak volna, már végre is hajtották — házilag.

Hogyan? Ez a kérdés bizonyára jogosult; mert eltekintve a megajánlás jogától, amely tudvalevőleg szintén egyike az alkotmánygaranciáknak és amelyet kijátszani semmiféle módon nem szabad, — ott áll minden törvényes formájú létszámemelési kísérlet előtt is tilalomfaképen a véderőtörvény, amely három évre osztván be a felémelt kontingensek fokozatait, ezt a három évet mindenestre mentessé kellene, hogy tegye minden újabb kívánság és követelés fölmerülése ellen ezen a területen.

És mégis... e kívánság nemcsak fölmerült, de már végre is hajtották, a parlamentek utólagos jóváhagyása reményében, — az alább megírt ravasz-sággal.

Mikor a nemzetközi helyzet úgy kezdett alakulni, hogy nekünk fegyverkezni kellett, tudvalevőleg behívták tényleges szolgálatra a póttartalékosokat és tartalékosokat. Ezek most is ott szenvednek a határokon és aligha jönnek haza egyhamar. Októberben berukkol a rendes ujonclétszám s akkor megkezdik ezeknek az ideiglenesen behívottaknak a szabadságolását. Ámde azokat, a kiket az új véderőtörvény értelmében a második év végén kellene elbocsájtani, a harmadik évre is ott fogják s ilyen módon egy esztendőre szóló ujonckontingenssel szaporítják a tényleges állományt.

Más volna a helyzet, ha bizni lehetne abban, hogy a kormánynak van bátorsága — az okoknak rendelkezésre álló egész légióját vonultatva fel állás-

potja mellett — megtagadni ezt a szinte fizikailag sem keresztülvihető követelést s volna ereje ahhoz, hogy a megtagadásnak egyedülösszintje és becsületes álláspontját képviselje mindenütt, ahol kell. Erre azonban nem lehet számítani. Számítani csak arra lehet, hogy a kormány keresztülviszi a szuronyos parlamentben, mint ahogy keresztülvitte a véderőt, a választójogot, a klotürt s ami eszébe jutott, vagy pláne, amit neki Bécsben parancsoltak.

Erre kell tehát számítani, másra nem. És mi szomorúan mosolygunk a bécsi okoskodáson; amely azt mondja, hogy a magyar kormány „minden erejével” sikra fog szállani ezekért az új katonai javaslatokért és föl lehet tenni, hogy ahelyett, hogy a tervezett ujonclétszámemelést eltilkolnák, ami nyilvánvalóan nem a magyar kormány kezdeményére történt, a magyar minisztérium a kormányt és Magyarországot közvéleményét elő fogja készíteni arra a katonai reformra, amely egész Európa fegyverkezését tekintve, elkerülhetetlen, a nagy költség és a nagy áldozat ellenére is, amelyet okoz. Mily fölöslegesnek tartja a magyar kormány azt a sok sallangot s mennyivel egyszerűbb indoklással fogja fiainkat elvonni a nemzeti termeléstől!

A kormány „minden ereje”: Pavlik és a parlamenti őrség. A tervezett ujonclétszámemelést pedig eltilkolja azért, mert nem tartja fontosnak a magyar közvélemény előkészítését, hiszen neki nincs már mit remélnie ettől a közvéleménytől.

Hanem azért nyugodtan nhatnak a bécsi intézőkörök, meglesz a nagy reform. Lukács előhozakodik vele és Tisza törvénné erőszakolja, ellenére a nagy költségnek és a nagy áldozatnak, amelyet okoz. Ugyan mi lehet elég drága, ami nem a saját zsebükből, de az ország véres verejtékéből kerül ki, a hatalomért! És ugyan mit számít huszonötezer virágzó élet, amikor a saját veszendő életük megmentéséről van szó?

Bizony mondjuk: amíg a nyakunkon ez a rendszer, nem lesz vége az áldozatoknak soha s az áldozatok soránál

csak egy végtelenebbet tudunk elképzelni: a nyomoruságot, amelybe végül mégis bele kell pusztulnia ennek a szerencsétlen országnak!

A bécsi kétszázévi ünnep.

Írta: Kossuth Ferencz.

Bécsben megünneplik a «pragmatica sanctio» kétszázadik évfordulóját. Károly császár 1713 április 19-én tíz órára hívatta össze a szokott helyiségbe titkos tanácsosait, akik között megjelentek: Pálffy Miklós gróf magyar királyi országbíró, Illésházy gróf magyar kancellár és Kornis gróf erdélyi alkancellár. E magyar urakat azért nevezem meg, mert nekik a magyar törvények szerint ott nem volt semmi dolguk.

Az egybegyűlt titkos tanácsosok és miniszterek előtt a császár kijelentette, hogy «az ő néhai dicső emlékü kegyes és nagyon tisztelt uratyja, Lipót császár és szeretett bátyja József, akkor római király, később római császár öfelsegeik, továbbá ő császári felsége mint akkori spanyol király közt bizonyos intézkedés rend- és örökösödési szerződések jöttek létre, melyekre több császári titkos tanácsos és miniszter jelenjében, mindegyik fél meg is esküdtött.»

«Mivelazonban azon titkos tanácsosok és miniszterek közt már kevesen élnek, ő császári felsége szükségesnek tartotta, hogy nemcsak mindézt nekik kijelentse, hanem az említett megállapítást és szerződéseket tudtukra is adja és felolvassa.»

Ez meg is történt «hangosan és értelmesen» és megszületett a Habsburg-ház örökösödési törvénye.

Mint hogy Ausztriában egy idő óta erősen dühöng Magyarország külön állami voltjának letagadása, éppen nem fölösleges rámutatni arra, hogy 1713. április 19-én nem állapított meg semmi olyan örökösödési jog, amely Magyarországon érvényessé lett volna. Ez csak évekre rá történt meg.

Magyarország külön joga annyira nem vonatott akkor kétségbe, hogy azon tanakodott a titkos tanács, hogy Magyarországon előadják-e

Bikszádi gyógyfürdő

(Szatmár megyében) Vasúti állomás, posta, távirada, telefon, gyógytár helyben. Prospektust, vizről árjegyzéket kívánatra küld a fürdőigazgatóság.

Megnyitás május hó 15-én.

Meleg ásványvíz-fürdők, szénsavas fürdő, hidegvíz gyógyintézet, dr Butting-féle Inhaláció, 160 kényelmes berendezett szoba, vízvezeték, acetilen világítás.

Elő és utó évadban, az állandó tartózkodónál

30% engedmény!

a dieta szóba jött összehívása alkalmából a női örökösödés ügyét? Mivelhogy III. Károly király hitlevelében az 1687. évi II. cikkely megtartására tett esküt, mely a férfiág örökösödését ismerte el.

Attól tartottak, hogy az «örökké rakoncátlan» magyarok királyt akarnak és nem királynőt és erre nézve is, már jó magyarosan, pártokra szakadtak, az egyik a bajor, a másik a szász herceg mellett foglalván állást.

Csak 1720. január 19-én bocsátotta ki a császári kancellária azt a rendeletét, hogy az összes kancelláriák vegyék munkába az egyes országokban a pragmatica sanctio elismerését; és hogy miképpen vették ezt munkába Magyarországon, bizonyítják a történelmi feljegyzések.

Nemcsak azzal toboroztak 1722-ben híveket, hogy «Magyarország egyedül nem képes ellenállni a töröknek», hanem egyénileg megvették és lekenyerezték az ellentállókat, mert ellentállók voltak még közvetlenül az 1723. június 20-iki emlékeztető gyűlés előtt is.

Az akkori eljenzék látnoki szemmel, egy általa terjesztett iratban, a haza pusztulását jósolja a pragmatica sanctioból kifolyólag. Alítja, hogy «az ország a birodalomnak ajávetett tartománya lesz» és «ma kel fel (június 20-án) a szabadság utolsó napja.»

A női ág örökösödését kimondó törvényt, tudjuk, hogy elfogadták ősünk, bár nem egyszemélyesen; és tudjuk azt is, hogy Kézseny úgy, minth az osztrák pragmatica sanctio hely császár és király nagy örömmel fogadta az 1722—23., I., II., III. t. cikkek megszavazását. Hátat is érzett érte és szószerint így írt régi meghitt emberének, Pálffy Miklós nádornak: «Mein lieber alter und krummer Palatin! Weiss auch, dass ich das meiste meinen Nickerl und denen seinigen chuldig bin.»

A «kedves Lukácsnak» még nem írtak így soha!

De azt is feljegyezte az indiszkrét történetíró, hogy a király a nádornak meg-

arcképét drága keretben és kamrájától javaslatot adatott be Szent-György és Bazin jószágai felől a nádor és a bán megjutalmazására. A primás (szegény) csak egy ékes gyűrűt kapott, mert figyetlenkedett; Csáky bíbornok a szent-gothárdi apátságot; Erdődy, a nyitrai püspök egy drága keresztet és a titkos tanácsosságot; a hunyadmegyei Nagy Lászlóhoz lettek Hunyady (később gróf) personalis lett; Szluha Ferencz kancellári tanácsossá és báróvá lépett elő (ő, a nagy Rákóczi Ferencz egykori lelkeshive); ezekre ráadásul jószágban huszezer forintot is kapott. Nagy István alnádor (az első indítványozó) szintén jószágban huszonnégyezer forintot; ellenben készpénzben kapták Prileszky hatezer, Jeszenák négyezer forintot; e pedig azért kaptak pénzt és nem jószágot, mert «nem ille nék be a kormányzat szellemébe, hogy katolikus embert földirtokhoz segítsen» — ez volt a hivatajos okadatolás.

Ilyene mjékekkel vették körül azt a törvényt, mely jobb emlékekre lett volna méltó; mert nehéz viszonyok közt sem adták fel még azok a megvehető emberek sem a «lieber altz und krummer Palatin», sem a magyar államiság önálló jogait.

Olcsobban dolgoztak akkor, mint Lukács László választási kasszája most, de nem is liferálták akkor a megvásárolt urak sem az akkori magyar alkotmányt.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések
rendelje meg
Földvári-nál
üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

Egy régi kormánybiztos.

(Aki honszerelmeiből és nem söréért szolgált.)

Ezt a felhívást lapunk egy barátja juttatta hozzánk közlés végett, mi ezt annál szívesebben tesszük, mert mindenki láthatja benne, hogy az 1848—49. szabadságharc idején a magyar kormánybiztosok hogyan érezték és küzdöttek a hazaért.

E felhívás írója Noszlopy Gáspár, a szabadságharc alatt tehetetlen kormánybiztos volt, aki hazájáért, hazafiségéért vértanu halált is szenvedett. Noszlopy Gáspárt Kossuth Lajos akkor nevezte ki kormánybiztosnak, amikor a magyar kormány már Debreczenben volt; innen vitte a kinevezést magával s hamarosan katonaságot szervezett s kitisztított három dunántúli vármegyét az ellenségtől.

A dicsőséges küzdelmeknek azonban végét vetett a világosi katasztrófa. Noszlopy Gáspárt Budapesten felakasztották.

Íme a felhívás:

Polgártársaim!

Köztetek lenni, ügyetekért fáradozni legkedvesebb kötelességem volt s jeendő után is, — eddig felfedezni kíváncsúlásom okát, hadi teremtéssel eljénkezett; nehogy ideiglenes távozásom: előttetek bejmagyarázatra szolgálhasson a rossz akaratúaknak alkalmul, mint a nép, s így a nyilvánosság embere jelenleg akarom tudotokra adni, miként távozásom egyszerű oka, hogy a Duna alsó részén ellenünk harcoló Jellásichnak segítségére küldött, a Somogymegyén átvonuló túlnyomó erőt, a Dunántúli étkelésben visszatartóztatassam; s ezen célt el is értem, mert őket, azon figyelem által, melyet bennünk hadtestemmel fejtűreszték az átkelésre négy héttel akadályozván, mielőtt segítségül mehettek volna, Jellásich keményen megveretett.

Most az ellenség száma csekély lévén, Somogy keblébe ismét visszatérhetnék; de független magyar kormányunktól szerencsés valék új megbízatást nyerni több megyékben is seregemmel működésre, s jól tudván azt, hogy egy megye tartós biztosítása a másikkal szoros kapcsolatban áll: elhatároztam seregem számát más szomszéd megyékben leendő erőfejlesztés által növelve, felszerelve, hadtestemnek tágabb kört szerezni, s hatni mindenüvé e vidéken: hol csak a zsarnok hatalom szent földünkkel tapodni, s magyar szabadságunkat eltiprással fenyegetni merészeli; — biztosítottuk hát útleket polgártársaim, a haderőben ismosodván: nemcsakára szülőföldem határára lépének s nem kéltem: miként benneteket ugyan azon lelkes haza polgáiraival találkoztok, kik egykor erám hatalmas erővel gyámolítva a győzelem és dicsőség templomához vezettek Kaposvárra, kik hazafiúi lelkesedéstekek állal vezéreltetve elég erősek valátok minden katonaségély nélkül saját hatajmatokkaj a gaz ellent megriasztani, s a megye határából kiűzni.

Addig is azonban, míg e reám nézve óhajtvá várt idő elérkezend: a következőket hagyom és rendelem:

1-ör, hogy az osztrák császár zsoldosa, úgy nevezett kir biztos által kinevezett tisztviselőknék, mint törvényteleneknek senki se engedelmessékedjék; mert törvényes tisztikar általam, mint a független magyar kormány kifolyása által megkíttatván, azok ideiglenes távozásokkal tisztviselők lenni meq nem szűntek, sőt mint tűzben próbált arany, hazafiúi áldozatokért még nagyobb tiszteltetre méltók.

2-ör a törvénytelen tisztviselőknék senki adót kezükbe ne szolgáltasson, ne fizessen, meit az ellenségnek fizetett adót az álladalom beszámításba nem veheti.

3-ör Az ellenségtől semmiféle hivatalt el-

A háboru vége.

A szövetségesek válasza.

Mint előre jejeztük, a szövetségesek tegnap átadták válaszukat a hatalmak békeközevetítő javaslatára. A jegyzék köszönetet mond a nagyhatalmak közléséért és a következőket fejté ki:

«A szövetséges balkáni államok megállapítják, hogy a felsorolt fejtétek, a melyek mellett a hatalmak hajlandók a Törökországgal való békekötés érdekében interveniálni, — némileg ejtérnek azoktól a fejtétektől, amelyeket április 5-ik válaszukban formuláztak. — Azonban eltekintve attól az őszinte óhajtasztól, hogy a felajánlott közvetítést megkönnyítsék és közelebb hozzák céljához, a szövetséges államok elfogadják e közvetítést, egyidejűen azonban újból kérik a nagyhatalmakat, hogy a kárpótlás tárgyalását lehetővé tegyék s ezenkívül fenntartják maguknak, hogy a tárgyalás során a hatalmakkal tanácskozzanak arról a kérdésekről, amely a szigetekre, vajamint a tráciai és albániai határra vonatkozik.»

E válaszból megállapítható, hogy az előzetes béke megkötésének utolsó akadályai is elhárultak. Azzal, hogy a szövetségesek elfogadják a hatalmak javaslatait, kötejezettséget vállaltak ma is, hogy az ejlenségeskedéseket azonnal beszüntetik. Az ágyuk tehát ejnemulnak a Balkánon és egészen bizonyos, hogy a háboru kiujulni nem fog. Montenegró ugyan a szerbek nélkül is főszirozni akarja Skutari bombázását, de teljesen bizonyos, hogy végre is meg fog hajolni Európa akarata előtt. — Csek még a formáját nem találták meg a meg-hátrálásnak. Nikita a lemondás gondolatjával foglalkozik, de a trónörökös most még vonatkozik belelni a trónba, amely a jejen vi-

fogadni senki ne merészelen; s ki elfogad, mint hazaáruló kötejeje fog bűnhődni; nem tudás, vagy kényszerítéssel meitőségnek hely nem adatik, annyival kevésbé, mert kinek alkalm van táboromhoz csatjakozni addig is, míg a megye kormányzatát ismét átveendem.

4-er. Az álladalmi javak megbízásom s hitem nélkül elideníthetenekek lévén, azokból senki semmit megvásárolni ne merészelen, — s azon javak kezelői szinte tiltatnak mindenféle eladások ejjen, s ha mégis ezt csejekednék, mint hazaárulók haláljal fognak büntettetni.

5-ör. Minthogy az ellenség Baranya és Tolna egy részében a magyar bankjegyeket érvényteleneknek nyilvánítván, beszedei, hclott azokat a pénztelen Jellásichnak kézbesítvén, Bánáiban katonáit azzal fizeti, s így a szegény polgárok vagyonát rabolja, — ezennel figyelmeztetek s leíltok mindenkit, hogy a magyar bankjegyeket be ne adja, a német új ingyjenjegyeket, (Zvangnotten) melyek egyedül nem zetünk csalására gondoltatvák ki, senki érvényeseknek ne tartsa, s a német két pengő forintosokat mint alapnékülílieket senki ej ne fogadja.

6-ör minthogy az általam ajakított tisztikar becsületes nagy része oldalam mellé jött s példás feláldozással a magyar ügy s szabadság mellett fegyvert fogott, nehogy hon alkalmat nyujtsanak az ejlenség által kényszerítendett hivatal elfogadásával annak szolgálatot tenni, vagy hazafiságukért áldozatul ézni az ejlenség kezébe, — így a megye jelenleg törvényes tisztikar nélkül létezik; — fejszójítom és meghagyom az illető hejységek ejőjjáróinak, kiknek jelenleg a megye közbátorsága s rendekezükbe fekszik, hogy arra tőlük kitelhejőleg ügyelejnek, figyelmeztetvén, hogy a nem remélt bár mily zavarért ők lesznek főjege felelősek.

szonyok közt tövisekkel van kirakva. Vannak oly hírek is, hogy a montenegrói sereg megkezdte a tárgyalást Essad pasával a vár átadása végett és Essad pasa már nem zárkózik el a kapituláció elől, de ezek a hírek nagyon is megerősítésre szorulnak.

Komoly bonyodalmak támadtak a szövetségesek versengéséből és ha talán most meg is tudnak egyezni a zsákmányon, családásokozta elkéséredés és gyűlölet izzó parazsa Macedóniában lángra fog lobbanni és véres harcok megint változtatni fognak a Balkán térképén.

Békekötés előtt.

Konstantinápolyból jelentik: Az ellenségeskedések végleges beszüntetése már csak rövid idő kérdése és akkor a kormány aláírja a fegyverszünetet, mire megkezdődnek a hivatalos béketárgyalások. A porta csak azt várja be, míg a Balkán-szövetség hivatalosan beleegezik a nagyhatalmak békejavaslatába.

Tárgyalások Essad pasával.

Cetinjéből jelentik: Tegnap reggel a kormány rendeletére szigoruan elzárták a határt és megszüntették a közlekedést a külvilággal. A postát nem indították el, a táviratokat visszautasították és még kereskedelmi utazóknak se volt szabad Montenegróból Cattaróba menniök. Azt hiszik itt, hogy ez az intézkedés összefüggésben van azokkal a tárgyalásokkal, amelyek a skutarii montenegrói sereg vezére, Essad pasával a vár átadása céljából megindított.

Rómából jelentik: Cetinjéből Cattaróba gyorsfutárral küldött és onnan továbbított távirat jelenti: Nikita király parancsára szigoruan elzárták a montenegrói határt. Azt híresztelik Cetinjében, hogy tárgyalások kezdődtek Essad pasával és Skutari átadása közvetlen közelében áll.

Cetinjéből jelentik: Martincvics tábornok je-

7-er mint értésemre esett, az ellenség fejekre dijt tett, mintegy maga elismerve, hogy a magyar fej sokat ér, én pedig aki zsarnok ellenségnek fejét semmire nem becsülöm, kiszabott dijt fejükre nem teszek, minden becsületes érzelmű hazafinak azonban kötelességévé teszem, s elvárom, miként a zsarnokságnak eszközeit, magyar szabadságunk, nemzetiségünk, elleneit elfogván, azokat hozzám vagy más ellenségtől ment biztos helyre szállítsák: végre

8-oi értésemre esvén az is, miként az ellenség a nép gyengeségeit felhasználni akarva, azt a kaputos, s értelmes rész ellenében lázítja, jól tudván, miként a hazafiak értelmes részét megsemmisítvén, határtalan zsarnokságot felettetek csak így gyakorolhatnak, — továbbá azt hazudják, mintha szabadságunk a német császártól származott volna: holott az ő esküszegése nyújtott a véres harcra alkalmat; szabadságunk 1848-ik törvényünk helyébe zsarnokság fáját kívánván magyar hazánk földébe beültetni, — ne hidjete az ámitóknak, a bárányhörbe ültözött farkasokniak, kiknek emberi jogok szentségtelen tapodása mindennapi imánk.

Ezek azok miket veletek közeni a ti magány s hazánk közjáváért, szükségesnek tartottam, — legyetek irántam bizalommal, kibén soha nem csalatkoztatok s ki minden lépését ezután is oda irányzandja, hogy a hon javára működése által bizajmalokat, szereteteket kiérdemelhesse.

Nemzetünk ügye nem bukhat, mert szent Isten a szabadság istene velünk van.

Nem sokára látandjuk egymást — addig is Isten veletek!

Noszlopy Gáspár,
t. h. kormánybiztos.

lentette, hogy Skutari általános ostroma ma vagy holnap megkezdődik.

Belgrádból jelentik: Skutari ajól azért nem lehetett mindeddig visszarendelni a szerb segedécsapatokat, mert a montenegrói hadvezetőség nem engedett parlamentairet küldeni Essad pasához. Mielőtt a török hegyőrség parancsnoka hivatalos értesítést kap, nem merik visszahívni a szerb zászlóaljokat, mert félő, hogy a várból tüzelni fognak rájuk, mikor elvonulnak.

A montenegrói kormány válasza.

Cetinjéből jelentik: A montenegrói kormány ma reggel átnyújtotta válaszát a nagyhatalmak mediációs javaslatára.

Nikita mégis enged.

Párisból jelentik: Az «Eche de Paris» római tudósítója jelenti, hogy Nikita király végleg lemond Skutarirol és elfogadja a nagyhatalmak ajánlatát, amely harminc millió frank kölcsönt hejhez kijátásba. A kölcsönt a nagyhatalmak együttesen garantálják és Nikita előleget kap rá, minthogy Montenegróban nagy a pénzszükség.

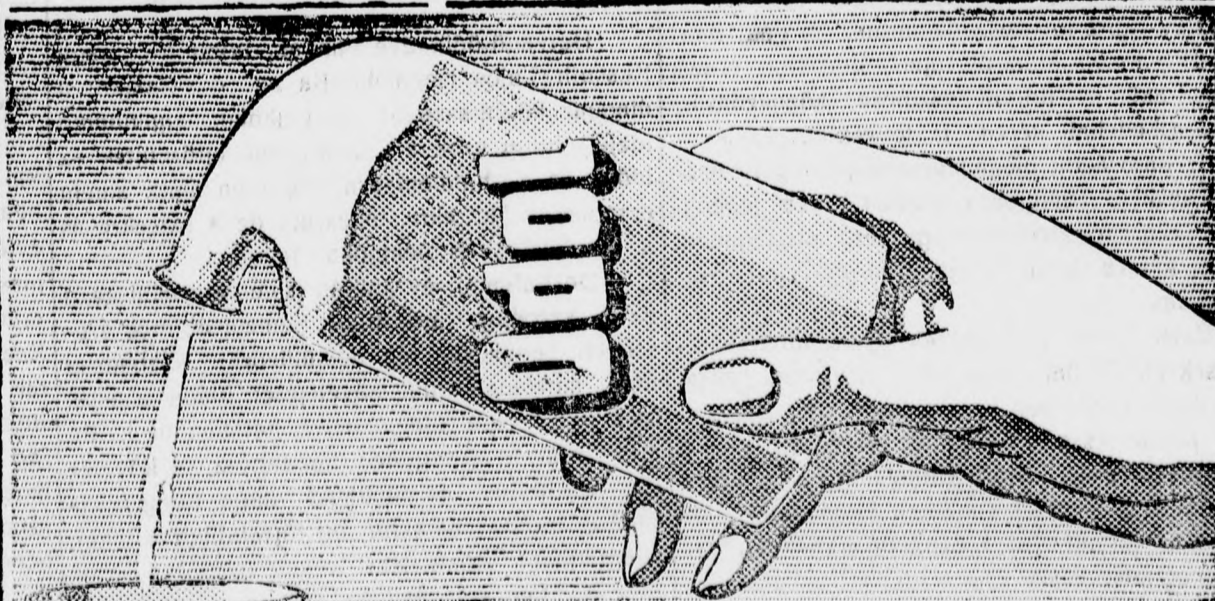
Szerb-bolgár versengés.

Szófiából jelentik: Hitejesnek látszó hírek vannak arról, hogy Szerbia nagy katonai készülődéseket tesz, amelyek kétségtejenül Bulgária ellen irányulnak. A szófiai lapok hangoztatják, hogy a bolgár hadsereg a háború után is elég erős lesz és újabb biznyságot fog tenni arról, hogy fejémetes ellenfél, mint ahogy Drinápolynál bebizonyította. Bulgária attól sem retten vissza, hogy saját szövetségeseivel szemben fegyveresen védje meg jogos birtokát

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,
Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Az Odol különösen kiemeli a többi száj tisztító szer közül az, hogy a szájüreg az öblítés után görösövi vékonyságu, de e mellett sürű antiseptikus réteggel van bevonva, mely még órákkal azután is, hogy a száj kiöblítettett, utóhatást fejt ki. Ez az utóhatást, mellyel egy másik készítmény sem rendelkezik, adja meg mindenkinek, ki a készítményt naponta használja azt a biztonságot, hogy száját megvédte az erjedést okozó és a rothasztó anyagok hatásától, mely a fogakat megromlja.

A kormány mint vádló.

Munkapárti „leleplezés“.

A Pester Lloyd legutóbbi számában «leleplezéseket» közöl, hogy Désy Zoltán is csak azért győzött a marosvásárhelyi választásokon 1910-ben, mert a kormány befolyása érvényesült ellenjeltjével szemben és így őt is a «pártkasszávé» választották meg képviselővé.

Désy Zoltán a kormány értékejen vádjaira vonatkozólag a következő nyilatkozatot tette:

— A «Pester Lloyd» komoly arccal azt szinleli, mintha okiratokat közölné, hojott csak értéktelen limlomot hoz nyilvánosságra. Közöl egy polgármesteri jelentést, amelyben az az óhaj nyilvánul meg, hogy a munkapárt álljon ellenem jelöltet és a jelöltek kilátásait rózsásáknak festi. Közöl továbbá egy főispáni táviratot, amely azonos tartajmu. Elfejejté azonban megjegyezni, hogy ezt a főispánt Erősdy Sándornak hívják, már pedig okiraton az a táviró neve nem tartozik a mellékes dolgok közé.

— De különben mi közöm nekem mindezekhez, mi közöm ahhoz, hogy mit jelentenek a kormánynak az én hátam mögött? Mindenesetre felette jellemző az az eljárás, hogy az értatlan kecélyek és a külföld féjvezetése nagy képpel és nagy hangon jelezte leteleknek dossier-jeljeget ad a Lloyd, hogy azt a látszatot keltse, mintha neki a marosvásárhelyi választásról tényleg lenne mondanivalója.

— Nos hát a polgármesteri jelentésben munkapárti jelöltül ajánlott Várady Zsigmond — ezt persze a kormánypárt közlönyé elfelejti megjegyezni — tényleg járt Marosvásárhelyen és személyesen győződött meg arról, hogy megválasztásának nincsenek kilátásai.

— Sőt Várady Zsigmond visszalépése után más munkapárti jelöltet akartak fogni ellenem, de ez sem sikerült. Ezt a gyerekesen ügyügyü rágalmazási kísérletet legjobban cáfolja meg az a tény, hogy a választások idejében Erősdy Sándor volt Marostorda és Marosvásárhely főispánja, akinek beiktatása éppen a legelősebb harcot folytattam és vezettem.

— Az egész ország színe előtt folyt le ez a harc. Erősdy személyes ellenfelem volt. A választáson is követett ellenem minden lehetőséget és teljes erővel támogatta az ellenjelöltémet, aki nemcsak hogy nem volt munkapárti, hanem a Justh-párt tagja volt.

— Annyit még megjegyzek, a választások előtt Erősdy hozzám küldött, hogy ha az akciót abbahagyom, nem állít ellenjelöltet nekem. A kiküldöttnek azt fejejttem: füttyűkölj rá!

— Így kaptam én ajándékba a marosvásárhelyi kerületet a kormánytól. Különben nagyon különös, hogy a munkapárt csak most kezd kerületek ajándékozásáról beszélni, persze csak visszamenőleg, hiszen a választások alkalmával egyáltalán nem volt abban a helyzetben, hogy mandátumokat ajándékozhasson.

Kémek mindenfelé.

Hajszá az orosz kém bűntársai után

Szerb összeesküvők Magyarországon.

Fővárosi tudósítónk jelenti: Bravoura Miklós letartóztatásával a hatóságok örült hajszát indítottak az egész országban, miután nyilvánvaló volt, hogy Bravourának bűntársai voltak. Kinyomozták, hogy Magyarországon egy szerb összeesküvő banda dolgozik, amelynek tagjai hetenként pontosan értesítik az orosz katonai hatóságokat. A nyomozás részleteit a legnagyobb titokban tartják és odáig mentek, hogy a rendőrség által kinyomozott összeesküvőket ne a rendőrségen állítsák elő, hanem egyenesen a hadtestparancsnokságra szállítsák.

Kémkedésekről újabban Fiuméből érkezett hír. Krajnovics Dusán vrabazi illetőségű szerb joghallgató, a Jellasich-gyalogezred 3. századának alisztyje az ezred fiumei állomáshelyéről megszökött. Krajnovics az ezred legénysége s polgári körökben is pánszláv eszméket terjesztett és közvetlen érintkezésben volt Bravoura kémiszövetségével. A balkáni bonyodalmak idején az ezred legénységét arra tanította, hogy a Balkánon harcoló szövetségesek nekik testvéreik és azok ellen harcolniuk nem szabad. A pánszláv agitációt veszedelmesnek tartják, mert Fiumét minden oldalról tuzó horvátok veszik körül, akik a horvát eszméket közgazdasági és kereskedelmi téren is terjesztik.

A hatóságok megállapították, hogy Krajnovics Dusán a tulnyomó részben horvát legénységű Jellasich-ezredben nagyszerb propagandát fejtett ki és katonai titkot árult el Oroszországnak.

Ezen kívül is érkeznek újabb hírek kémkedésekről. Aschaffenburgból táviratozzák, hogy az ottani rendőrség letartóztatott egy Sarrany nevű kémkedéssel gyanúsított vezérkari századosot. A lakásán tartott kutatás meglepő eredményre járt. Szekrényében megtalálták német várak terveit, mczgósításra vonatkozó terveket, ágyumodellek rajzait és a századosnak strassburgi, kiel és berjini bizalmas emberével fejtatott levelezését.

Voloscából veszedelmes tüntetésről érkezik hír. A szerb izgatók tegnap végigjárták Voloscában azokat a vendéglőket, amelyekben a sorozáshoz induló ujoncok tartózkodtak. Elkísérték őket a sorozási helyiségbe is, ahol a besorozott szerb legények szerb győzelmi dalokat

kezdték énekelni, majd abcugolták a monarchiát és éltették a szlávok háborúját. Letartóztatták őket.

Színház.

Hét műsor:

Csütörtökön: Róza néni, bohózat. B) bérlet. Pénteken: Róza néni, bohózat. C) bérlet. Szombaton: A Cigányprimás, operett. A) bérlet.

Vasárnap délután: Lili, operett. — Este: Róza néni, bohózat. Kis bérlet.

— Quo vadis kép iránt érdeklődő közönséget kérjük, szíveskedjenek jegyeket a napali órákban előjegyezteni az «Apolló» pénztárnánál, mert megtörténhetik, mint tegnap és azelőtt, hogy többen visszamentek, akik már jegyeket nem kaphattak.

Quo vadis ötvenedik előadása tegnap este volt Pesten az Omniában. Az első eset, hogy egy kép ekkora érdeklődés mellett és emyszer kerüljön vászonra. Az emberek napok előtt törlik magukat jegyért s a vidék érdeklődése oly nagy arányokat értett, hogy a «Quo vadis» még az idegen forgalmat is fokozta. — Hasonló sikere van Debreczenben a darabnak úgy hogy már péntekig minden péholy a 9 óras előadásra je van foglalva s ugyszintén az elsőbrangu helyek nagyobbrésze. Több elsőrangú vidéki város horribilis kölcsön összegért kérte már a darabot a debreczeni Apollótól, mert tudvalevő, hogy vidéki városba a darab csak hetek múlva kerül. Az új vetítő lencse, aminővel az országban csak az Apolló dolgozik, — csodásan bevált, mert a képek tisztasága, plasztikus szépsége fölülmű minden képzeletet.

Terjednek a köztársasági eszmék.

Pártalakulás Háromszékben

Hatvanötödik éve annak, hogy a nagy Kossuth Lajos megalakította az ő országát, a magyar köztársaságot és csaknem ugyanannyi ideje, hogy ezek a lángeszmekek elterjedtek az idők és a hatalom zsarnok-sujja ajatt, amely nemcsak a kezekre, lábakra, de a szivekre és a gondolatra is béklyókat rakott.

De hatvanöt év múltán ismét eszmélni kezd ez a szegény, átoksújtott nemzet és még erősebben vágyik a rég nélkülözött szabadság után, amelynek nyílt követelését hiába akarják most már megakadályozni a hatalom urai. Ma még csak a levegőben jappang ez a követelés, de tudjuk és mindenki tudja, hogy nem sokára millió ajkakra fog fűzöndüjni a nagy, viárgregető követelés:

— Éljen a szabadság, éljen a reszpublika!

És a hatalom reszket, fél ettől a veszedelmes gyorsasággal közeledő piljanattól, ezért még a levegőből is kiakarja ezt irtani, amde — hiába. Ez a küzdelem a hatalomnak utolsó küzdelme lesz és nem fog virágot hozni. Sőt csak növelni fogja az üldöztetés a szent ügy diadaiát, amelyre igen jó példává szolgált a makói republika-nus gyűlés megakad-

lyozása, mely tudvalevőleg 756 léjekkel szaporította a köztársaságpártiak folyton növekvő táborát és amely egy újabb pártalakúást vont maga után. Lent, Háromszék megyében alakítják meg az új pártot a szent cél jelkes harcossai, szembeszállva a hatalom erejével.

Az új pártalakúásról a következőket jelentik Sepsiszentgyörgyből: A köztársasági párt ellen Makón elkövetett rendőri brutaritás nagy felháborodást váltott ki Háromszék vármegyében is és ennek a hatása alatt alakították meg a vármegyei köztársasági pártot. Dr. Dienes Ödön szerkesztő, dr. Szacsay Gyula, dr. Peti revszky Dezső, dr. Tamás Elek, dr. Schmidt Sándor, dr. Dienes Jenő ügyvédek, Kiss Lajos, Megyaszy Mihály református lelkészek, Szombathy István nyug. csendőrfőhadnagy, törvényhatósági bizottsági tagok, a vármegyei közélet vezetői mozgalmat indítottak a köztársasági párt érdekében, melynek eredménye az lett, hogy e hónap 26-án, a törvényhatósági közgyűléssel kapcsolatban megakadják a háromszékvármegyei köztársasági pártot. Az érdeklődés általános és megérezte nagy föltűnést kelte. A hatóságok valósággal konsternálva vannak és nem tudják, mit csináljanak. Külön utasítást kértek a belügyminisztériumtól és hír szerint a makóinál is erőszakosabb fellépésre készülnek. A háromszékiek eynak erre készülve, de az alakuló közgyűlést minden körülmények között megtartják.

HIREK.

— **Előjárósági ülés.** A debreczeni ipartestület előjárósága holnap délután 5 órai kezdettel ülést tart, melynek legfontosabb tárgya két alelnöki és egy pénztárnoki állás betöltése lesz.

— **A Patronázs-egyesület** intéző bizottsága f. hó 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor gyűlést tart a városháza könyvtárszobájában. Főként pénzügyi dolgokkal fog e gyűlés foglalkozni, mint pl. a pénz- és ügykezelési szabályok megállapításával, a pártfogoltak ruházásának s a gyermeknap meghatározásának kérdésével. — Van szerencsém a bizottság tagjait ezuton is tsztelellet meghívni e gyűlésre, kérvén, hogy az ügyek nagy fontosságára tekintettel szíveskedjenek azon teljes számban megjelenni. Debreczen, 1913. ápr. 23. Csiky Lajos, patr. egyesületi titkár.

— **Örömhír a tartalékosoknak.** A külpolitikai feszültség miatt tudvalevőleg a hadseregben egyrészt visszatartották az ősszel az 1909. évfolyambeli legénységet, másrészt pedig sok más évfolyambeli tartalékoszt hívtak be a létszám kiegészítésére, illetve felemelésére. — Ezek a legények még nagyobbrészt most is nyögik a keserves katonaleletet. Szomoru helyzetükben vigaszul szolgálhat nekik a hadvezetőség azon elhatározása, hogy a mostani tényleges szolgálatakat három fegyvergyakorlatnak számítják be, tehát többé egyáltalán nem kell bevonulniuk katonáékhoz.

— **Az életmentő kalauz jutalma.** Ejtető Albert, akinek családját a fiumei vonalon történt vasuti katasztrófa alkalmával bajesen érte, ma 7000 koronát küldött Némethi József hájókocsi kalauznak. Némethit azért részesítette jutalomban, mert a romok alatt jövő gyermekét megmentette. A kalauz kijelentette, hogy a katasztrófa napján is kapott már 50 korona jutalmat Ejtető Alberttól, aki most közbenjárt az érdekében, hogy elsőosztályu kalauzá léptessék elő soronkívül.

A pékek sztrájkja. Tudvalevő dolog, hogy a mindennapi kenyér derék előnarcosa, a pékek sztrájkja akarják kezdeni. A sztrájk kitörésének ideje még most bizonytalan, mert az iparhatósági biztos a tegnapi napon beteg lett és ez késztette a sztrájk kitörését, de nem lehetetlen, hogy az már a holnapi napra kitörjön. Az ipartestület a sztrájkjal szemben minden előkészületet megtett arra nézve, hogy a békéltető tárgyalások azonnal megkezdhetők legyenek. Mindenesetre nagyon kíváncsatos dolog lenne a sztrájk mielőbbi befejezése, illetve az, hogy még a sztrájk kitörése előtt elismernék a munkaadók és a munkások közötti ellentéteket.

A nagyerdei állomás. A Hátvan-utcai építési kitélepítése után most a debreczeni nyírbátori vasút nagyerdei állomása ügyében folytat tárgyalásokat a város. Ez az állomás, részben mert a város egyedüli üdülőhelyét, a nagyerdei teszi egészségtelemné a vonatok útjával, részben, mert az építendő egyetem területébe esik, — mindenképen elhelyezendő helyéről. A nyírbátori vasút képviselői nem ellenézték az elhelyezést, kijelentették azonban, hogy forgalmi és pályafennmaradási okokból szükség van erre az állomásra a vasutnak. Az ügy a miniszterhez került, aki igazat adott a debreczeni—nyírbátori vasutnak. Kijelentette, hogy a kitélepítés ellen nem tesz kifogást, ha Debreczen város területet enged át az új végállomás céljaira és vállalja a költségeket. Az ügy legközelebb a közgyűlés elé kerül.

A gazdasági bizottság ülése. Ma délután 1 órai kezdettel Debreczen város gazdasági bizottsága ülést tartott, melyen több tevékenységi, tevékenységi és gazdasági építkezési ügyeket tárgyaltak le. Az ülés csak a déli órákban ért véget.

Tőzsde Debreczenben. A debreczeni tőzsde létesítése érdekében mozgalmak indultak meg. A kereskedelmi és iparkamara legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy a mozgalmat sikerre vezeti, ha az érdekeltség ezt alájában kívánni fogja. Az előkészítő tanulmányok befejeztetvén, a kamara tegnap délután, az érdekeltséggel összehívott értekezletre elvitte az ügyet. Az eszmecsere eredménye abban az egyszerű állásfoglalásban formálódott ki, hogy Debreczen közgazdasági életviszonyai lehetségesnek mutatják életképes és hasznos működésű tőzsde létesítését és ezt a kereskedelmi és ipari érdekeltség mielőbb megvalósíttatni is kívánja. Ez állásfoglalás alapján a keresk. és iparkamara haladéknélküli a tőzsde önálló intézményként való létesítésére az előkészítő tárgyalásokat megindítja.

Életveszélyes ház. A Gőnczy-utca 3. számú ház előtt tegnap délután csaknem haláleset történt. A rozoga épületnek esze az a téglá mintegy két méter hosszúságban egyszerű nagy rojtával leszakadt a járdára. A negyvennyiségű téglá- és mésztörmelék a keskeny járdát hosszú darabon elborította. Közvetlenül a falrész leszakadása előtt két kis gyermek ment azon a helyen a járdán, ha csak egy perccel később érnek oda, a lezuhanó téglák menten agyonverik őket. Ma már letisztították a járdát; de a többi, még mindig fennálló falrész állandóan veszélyezteteti az arra járás-kelést. Jó volna, ha a hatóság sürgősen felhívna a ház tulajdonosát, hogy azonnal hozassa rendbe az egyébként is rozoga épületet.

Az iszákos halála. Az utóbbi napokban nagyon rájárt a rud az iszákos emberekre. Egyre-másra hunyják be szemeiket örök élnemre. A mai napon egy újabb esetről értesítették a debreczeni kir. ügyészséget. Halozás közben ugyanis hirtelen rosszul lett és gutaütés következtében meghalt Hajduszoboszlóni Borbály Sándor 33 éves szabómester, aki már évek óta megrögzött alkoholistá. A kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

A csodadoktor. Sallai István büdzentmihályi borbélymester egy szép napon bucsut mondott a habverésnek, meg a szakállreszelésnek és fejcsapott csodadoktornak. Hamarosan nagy, jöhíre nővekedett a hajduvármegyei községekben s a hortobágyi magyarok szájkajtszámra vitték hozzá a kezeléért járó pénzeket. Sallai mester ugyan ingyen kezelte a pácienseket, csak az orvosságért számított fel horribilis összegeket. Mert a páciént is magával vitte mindenüvé a hajdusági népdoktor. A betegek olykor a kapott medícia ellenére is meggyógyultak, de olykor bizony a csodaszor sem használt s egyik-másik bus magyar halálba lábojt a súlyos nyavalyából. A múlt héten Egyek községben gyógyított a vándorló orvospatikás. Nehéz pénzeket fizettek neki az egyéki béák, süketnek, epilepsziások és belsőbetegek. Berkes György gazda béna fia például valami hashajtó gyógyszerrel kapott százhat koronáért. A többi beteg se szabadult olcsón Sallai mester kezeléséből. Végre fölött a doktorjárás a tiszacsegei csendőrségnek, de ekkor hirtelen eltűnt a kuruzsáló Feljelentették a debreczeni ügyészségnél s most a csendőrség keresi Sallait, a hajdusági csodadoktort.

Szerencsétlenség a liften. Szűcs Kálmán a Hátvan-utca 1. számú ref. egyházi bérpálya házmestere tegnap délután a liftet tisztította. Amint a tisztítással készen volt, a liftet megindította. A már mozgásban levő liften észrevette, hogy azon egy ruhadarab ott maradt s félve attól, hogy a hengerben levő ruha miatt a sodronykötél a hengerről leesik, utána nyult, hogy azt levegye. Azonban oly rongykötél közé szorult a jobb keze, amelynek három ujját teljesen összeroncsolta és arcán is több zúzódás érte. A mentők súlyos sérüléseivel a kózkórházba szállították.

Ellopták a kocsját és lovait. Folyó hó 21-én, szerdén este nyolc óratájban a József kir. herceg-utca és a Nyugati-utca sarkáról Erdei Pál debreczeni lakos két jóvas kocsját lovasról, szerszámosztól együtt ismeretlen tettesek elhajították. Az egyik ló világos peji kanca, három hetes csikójával, a lónak bal hátulsó lábán P. jegy volt beütve. A másik ló barna, peji kanca, vemhes; náttusó baljában D. I. jegy volt beütve. A kocszi zöbdes színű. A lovakon jó, sallangos hámok vannak. A kocsin egy bunda is volt. Az összes kár 1400 korona értéket képvisel. A rendőrség a nyomozást megindította.

Előszűedt egy erdő. Németországban, — Westfália északi részében van egy széles pusztaság, amelyet a nép szent tengernek nevez. Azt tartja a monda, hogy ott valaha nagy kolostor állott, amely egy éjjel nyomtalanul eltűnt. A környező falvak lakói most menydörgéshez hasonló zajt hallottak, sőt mint ha könnyebb földrendést is érezték volna. A föld hirtelen elkezdett sülyedni és tiz holdnapi területen egyre mélyebben sülyedt. A sülyedő talaj élesen el volt határolva. A nyárjafák és a fenyők, amelyek ott állottak, egyenes törzsszel állottak tovább rajta. A letört földtal oldalából hővizi források bukkantak elő. Vízük az előszűedt földrész följött három méter mély tengerre adott, amely nem növekszik, bár a források folyton táplálják, tehát földalatti lefolyása van. Néhány kilométer távolságra innen új források törtek elő a szántóföldekről, vízük rohanó folyam gyanánt siet az új tengerbe. Számos gólcgusnak az a hite, hogy a földalatti források gyűlömlő vize a föld mélyében alámosott bizonyos rétegeket, innen a sülyedés.

Elveszett női aranylánc. Irinyi István dr.-ne 2 méter hosszú, arany női nyakláncát az Arany János-utcától az Egyház-tér 10. számú házig terjedő utig ma délelőtt elvesztette.

„APOLLO“ mozgó színház

Piac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Boósi Alfréd.
Folytonos bemenet. Telefon 762.

Ma este!

Ma este!

A huszadik század csodája, a

Quo Vadis

Sienkievicz világhírű regénye 6 felv.

Óriási méretek! Káprázatos fény!

Több ezer szereplő! A felvétellel egy millió lirába került!

Az előadás kezdete este 6 és 9 órakor!
Mérsékeltlen felemelt helyárak! Jegyek telefon utján előjegyezhetők! Telefon 762

3 óras előadás!

Legujabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Vége a belga sztrájkknak.

Brüsszel, április 23. A kormány és a katolikus többség hajlandó az engedékenységre s ennek következtében biztosra vehető, hogy a sztrájk legközelebb bevégeződik. A szociálista kongresszus csütörtökre van összehívva s valószínűleg el fogja határozni, hogy a sztrájkolók a jövő héten a munkát felvegyék.

Merénylet a templomban.

Bukarest, április 23. A katolikus templomban Defanovics Demeter hatvanöt éves lakatos az istentisztelet közben revolverből kétszer rádőlt Henry Gyula lelkészre. A tempjom zúfolva volt és a közönség közt nagy pánik keletkezett. Nagyon sok embert eltapostak és nagyon sokan sebesültek meg. A lelkész sértelesen maradt. A merénylet letartóztatták. Ki-halgtatásakor azt mondta, hogy boszúból jött a lelkészre, mert a lelkész mindig üldözte Defanovics feleségét, mert mint katolikus asszony szerb emberhez ment feleségül. Azt hiszik, — hogy a merénylet nem épelemjű.

Montenegró inzultái.

Bécs, április 23. Egy cetinjei lávirat szerint az osztrák-magyar követség katonai attaséja Cetinjéből Kattaróba akart menni, de a határt elzárva tájéltta s az országut fel volt árkolva. Az attasét montenegróiak kővekkel megdobálták és szidalmazták. A cetinjei követ lépéseket tett ez ügyben. Arról, hogy a katonai attasét szidalmazták és megdobálták, itt semmit sem tudnak.

Fegyverszünet.

Páris, április 23. Törökország, Szerbia és Görögország közt eggyelőre két hétre tervezett fegyverszünet jött létre.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, fatragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

Apró hirdetések.

Levélbélyegokban is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi- és női öltönyre vagy tükör, tég és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Pénztárnoknőnek vagy irodába gépirónőnek ajánlkozik egyes fiatal leány. Cim a kiadóban.

Elsőrendű huspiaczzal rendelkező nagy vidéki városban legmodernebben teljesen berendezett **szalámigyár**, villamos és gázerőre hűtőkészülékkel, az üzemhez szükséges gépekkel és berendezésekkel gyár épülettel együtt eladó, esetleg bérbeadandó. Szíves ajánlatok „Előnyös” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek.

VARRÓGÉP Singer-féle, 240 koronás, egész új női ruha varrógép eladó. Bővebbet a kiadóban,

TELJES ELLÁTÁST keresek, különösen, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő” címmel, kiadóba.

Levelezés.

HÖLGYEIM! Én egy intelligens független uriember vagyok keresem oly fiatal független hölgy is meretségét kivel szabad esti óráimat kellemesen tölthetném és kit hetenként néhányszor színházba vinnék leveleket csakis független uri hölgyektől kérek „uriember” jeligére továbbit a kiadóhivatal.

Meghívás.

A DEBRECZENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.
IV-ik rendes közgyűlését
1913. évi április hó 29-ik napján délután 4 órakor

Debreczenben saját hivatalos helyiségében (**Varga-kert, Gyártelep**) tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelmeztetéssel, hogy részvényeiket ezek szelvényeivel együtt vagy a nevezett Részvénytársaság pénztáránál, vagy a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Bank debreczeni pénztárájánál 5 nappal a közgyűlés előtt le kell tenniük.*)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1912. üzletévről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása.
4. A felmentés iránti intézkedés.
5. 3 esetleg 4 igazgatósági tagsági helynek választás úján való betöltése.
6. 4 (megbízásuk lejáratára folytán) lelépő felügyelő-bizottsági tag helyének választás úján való betöltése.

Az igazgatóság.

*] Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok folyó évi április hó 20 napjától kezdve a Részvénytársaság hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPP

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárban
Debreczen.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronáig; angol mechanikával, kereszt-hurosak, hárfapedállal. Atjászottak: 300, 400, 500, 600, 700 koronáig vásárolhatók és cserélhetők.

Ócska zongorákat és pianinókat átcserelek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállaltok.

Kernács zongorakészítő nagy telepei
BUDAPEST. Főközllet: **Kálvin-tér 8.**

Főzllet:

Szerecsen-u. 33. az „Opera” közelében

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7. Typograph szerzőgépén szedve.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-PÓR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-PÓROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszsernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós-borszesz nevezetesen „mint a fájdalom-észillapító bedörzsölésiszor” köszvény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Fő-szétküldés:

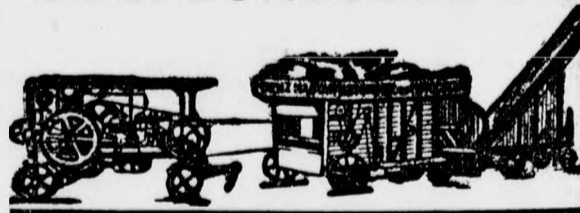
MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Szliács aczélfürdő. Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás be só használata Idény május no 15-től szeptember no 31-ig. Felülmulhatatlan verszegenyseg, sapkór, női bajok, hátgerinc és idegbajok, benuiás ellen, átszenvedett betegség és eröss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádasy István** hiv. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestén át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliácscon (Zólyom-megye.)

EREDETI BENZ CSÉPLŐKÉSZLETEK

BENZIN-LOKOMOBIL

ALLÓ ÉS PEKVŐ RENDSZERŰ. TELJES JÓTÁLLÁSSAL KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK. ÁRJEGVZ. INGYEN

BENZ MAGYAR AUTOMOBIL-ÉS MOTORGYÁR RÉSZV-TÁRS.

BUDAPEST, KÖZPONT V., DOROTTYA-UTCA 9. TELEFON: 168-79 ÉS 29-24.